

Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego

Branżowa Szkoła I Stopnia w Zespole Szkół Specjalnych im. Matki Teresy z Kalkuty w Żorach rok szkolny 2023/2024

WSDZ jest kompatybilny z programem doradztwa zawodowego opracowanym przez Ośrodek Rozwoju Edukacji (ORE)

Podstawy prawne

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 1996 r., Nr67, poz. 329 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59) – art. 47 ust. 1pkt 3 lit. C i pkt 4, art. 109 ust. 1 pkt 7
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r . - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2003 r., Nr 118, poz. 1112, Nr 137, poz.1304, Nr203, poz. 1966, Nr 228, poz.2258 oraz z 2004 r., Nr 96, poz. 959 i Nr 179,poz. 1845).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001r. Nr 61, poz. 624, z 2002r. Nr 10, poz. 96, z 2003 r. Nr 146, poz. 1416) .

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogiczne w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2017.1591 z dnia 25 sierpnia 2017r.). Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U z 2018 r. poz. 1675).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2019r, poz. 325).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2019r, poz. 639)

Założenia programu

- przygotowanie uczniów do samodzielnego dalszego rozwoju zawodowego;
- pomoc uczniom w samopoznaniu, w kształtowaniu pozytywnej motywacji do nauki, zdobywaniu informacji o możliwościach dalszej edukacji, systemie kwalifikacji, zawodach i rynku pracy;
- pomoc rodzicom w poznawaniu własnego dziecka, wspieranie w pełnieniu roli doradcy dziecka, w zdobywaniu informacji o rodzajach szkół oraz o instytucjach, które udzielają pomocy w planowaniu i podejmowaniu decyzji dotyczących kształcenia i kariery zawodowej;
- Rozwijanie w uczniach świadomości konieczności korygowania ścieżki zawodowej i pobudzanie aktywności do poszukiwania alternatywnych rozwiązań w różnych sytuacjach zawodowych i życiowych;
- uzupełnienie działań doradczych prowadzonych w szkole w ramach zajęć obowiązkowych z przedmiotu „*doradztwo zawodowe*”

Cel ogólny doradztwa zawodowego

Celem ogólnym doradztwa zawodowego w branżowej szkole I stopnia jest przygotowanie uczniów do świadomego i samodzielnego planowania kariery oraz podejmowania i dokonywania zmian decyzji edukacyjnych i zawodowych, uwzględniających poznawanie własnych zasobów oraz analizę informacji na temat rynku pracy i systemu edukacji

Institucje i pracodawcy, z którymi współpracuje szkoła przy realizacji zadań

- Cech Rzemiosł Różnych w Żorach
- Powiatowy Urząd Pracy w Żorach
- Żorska Izba Gospodarcza
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Żorach
- Żorskie Centrum Organizacji Pozarządowych
- Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Żorach
- Komenda Miejska Policji w Żorach
- Piekarnia „Kristof”
- Piekarnia „Jo-Mar” Pawłowice
- Restauracja „Klimat” Żory
- Hipermarket Auchan
- Hotel Kameleon
- Hotel Stary Młyn
- PWIK Żory

- Miejski Dom Pomocy Społecznej
- Gospoda „Dwie Wiedźmy”
- Firma budowlana Roman Sozański
- Firma budowlana Komplex
- Zajazd Rojanka
- MOSIR Żory
- Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom w Żorach
- Fundacja „Aktywizacja”

Ewaluacja wewnętrzna

- analiza dokumentacji (dzienniki – tematy zajęć),
- analiza wytworów uczniów,
- ankiety dla uczniów klas branżowych dotyczące realizacji programu w roku szkolnym 2023/2024,
- obserwacja poziomu zaangażowania i motywacji uczniów,
- wywiad z rodzicami uczniów.

Treści programowe oraz cele szczegółowe

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA BRANŻOWYCH SZKÓŁ I STOPNIA 1.

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy („portfolio”);
- 1.2 określa obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego;
- 1.3 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.4 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.5 analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa własny system wartości, w tym wartości związanych z pracą i etyką zawodową.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz funkcjonujących na nim zasadach w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;
- 2.2 określa zawody i stanowiska pracy, dla których bazę stanowią jego kwalifikacje, z uwzględnieniem zawodów przyszłości i zapotrzebowania rynku pracy;

- 2.3 porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą w obszarze, w którym się kształci, oraz analizuje podstawy prawa pracy, w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika;
- 2.4 konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy;
- 2.5 określa znaczenie i wskazuje możliwości odbycia stażu zawodowego lub zdobycia zatrudnienia z wykorzystaniem dostępnych form aktywizacji zawodowej;
- 2.6 sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców;
- 2.7 przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej;
- 2.8 charakteryzuje przebieg procesu zakładania własnej działalności gospodarczej oraz instytucje wspomagające zakładanie własnej działalności gospodarczej;
- 2.9 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego formalnego, pozaformalnego i nieformalnego;
- 3.2 analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania nowych kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i

europejskiego systemu kwalifikacji;

3.3 określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym;

3.4 analizuje możliwości kontynuowania nauki.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;

4.2 sporządza indywidualny plan działania – planuje różne warianty ścieżek edukacyjno-zawodowych na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji na temat rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki własnych decyzji;

4.3 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i określonymi celami zawodowymi

Zajęcia dla uczniów Branżowej Szkoły I Stopnia w Żorach

Plan realizacji WSDZ na rok szkolny 2023/2024

Poznawanie własnych zasobów

Lp	Tematyka / Rodzaj działania	Metody i formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Adresaci	Termin realizacji	Uwagi
1	Zajęcia umożliwiające uczniom poznanie siebie: swoich predyspozycji, uzdolnień oraz innych zasobów	Zajęcia grupowe, warsztaty	Nauczyciele, wychowawcy, doradca zawodowy	Uczniowie klas I –III BSI	Cały rok	
2	Impreza szkolna „Mam talent”	Zajęcia grupowe	Pedagog, psycholog, doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele	Uczniowie klas I –III BSI	Marzec – czerwiec 2024	
3	Zajęciach kół zainteresowań	Zajęcia grupowe	Opiekunowie grup	Uczniowie klas BSI	Cały rok szkolny	Cały rok szkolny
4	Lekcje wychowawcze poświęcone samopoznaniu uczniów	Zajęcia grupowe	Wychowawcy klas	Uczniowie SP	Cały rok szkolny	Cały rok szkolny
5	Moja samoocena ankiety na lekcjach wychowawczych	Ankieta	Wychowawcy	I-III BSI	Koniec I i II semestru	
6	Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego wynikające z ramowych planów nauczania, które są prowadzone przez doradcę zawodowego gdzie doradca zawodowy prowadzący te zajęcia opracowuje rozkład zajęć dla oddziałów klas BSI na zajęcia dydaktyczne w wyznaczonej liczbie godzin wynikającej z ramowych planów nauczania zgodnie z przewidzianymi treściami programowymi	Zajęcia grupowe	Nauczyciel doradztwa zawodowego	I i III BSI	BSI I-II rok szkolny 2024/2025	Podstawa programowa

	Bilans kompetencji zawodowych i społecznych					
7	Czy mam predyspozycje, aby zostać przedsiębiorcą?	Zajęcia grupowe	Nauczyciel podstaw przedsiębiorczości	I-III BSI	II półrocze roku szkolnego 2023/2024	
8	Udział uczniów w zajęciach „Kompetencje personalne i społeczne”	Zajęcia grupowe	Nauczyciel doradztwa zawodowego	II BSI	I półrocze roku szkolnego 2023/2024	
9	Systematyczne przekazywanie wiedzy o uczniu, jego umiejętnościach, zdolnościach, zainteresowaniach, predyspozycjach	Zebranie, spotkanie informacyjne	wychowawca, doradca zawodowy, nauczyciele	I-III BSI	Terminarz zebrań z rodzicami	

Świat zawodów i rynek pracy

Lp	Tematyka / Rodzaj działania	Metody i formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Adresaci	Termin realizacji	Uwagi
1	Szkolne Koło Wolontariatu	warsztaty	Opiekunowie szkolnego koła wolontariatu	Uczniowie BSI	Cały rok szkolny	
2	„Światowy Tydzień Przedsiębiorczości”	Wycieczki do zakładów pracy	Wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog, psycholog, doradca zawodowy	I-III BSI	Listopad 2023	
	Targi pracy	Wycieczka, pokaz, pogadanka	Wychowawcy BSI, nauczyciele, pedagog, psycholog, doradca zawodowy	II-III BSI	II półrocze roku szkolnego 2022/2023	

3	Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego wynikające z ramowych planów nauczania, które są prowadzone przez doradcę zawodowego gdzie doradca zawodowy prowadzący te zajęcia opracowuje rozkład zajęć dla oddziałów klas BSI na zajęcia dydaktyczne w wyznaczonej liczbie godzin wynikającej z ramowych planów nauczania zgodnie z przewidzianymi treściami programowymi Współczesny rynek pracy – dlaczego warto go śledzić	Zajęcia grupowe	Nauczyciel doradztwa zawodowego	II BSI	BSI I-II rok szkolny 2024/2025	Podstawa programowa
4	Zaczynasz pracę – poznaj swoje prawa	Zajęcia grupowe	Nauczyciel podstaw przedsiębiorczości	I i III BSI	I i II półrocze roku szkolnego 2023/2024	Podstawa programowa
5	Moja wizytówka zawodowa, czyli dokumenty aplikacyjne	Zajęcia grupowe	Nauczyciel przedsiębiorczości ,języka polskiego i angielskiego	I i III BSI	I i II półrocze roku szkolnego 2023/2024	Podstawa programowa
6	Zdobywam pracę, czyli skuteczna rozmowa kwalifikacyjna	Zajęcia grupowe	Nauczyciel podstaw przedsiębiorczości ,doradca zawodowy	I i III BSI	I i II półrocze roku szkolnego 2023/2024	Podstawa programowa
7	Mój zawód bazą do rozwoju	Zajęcia grupowe	Nauczyciel doradztwa zawodowego	I i III BSI	I i II półrocze roku szkolnego 2023/2024	Podstawa programowa
8	Poznajemy instytucje rynku pracy (pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe)	Zajęcia grupowe	nauczyciele przedsiębiorczości wychowawcy	I i III BSI	I i II półrocze roku szkolnego 2023/2024	Podstawa programowa
9	Konkurs obsługi hotelowej	Zajęcia grupowe i indywidualne	Nauczyciele przedmiotów zawodowych	II-III BSI	Listopad 2023 r.	Hotel Kotarzew Brennej

Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Lp	Tematyka / Rodzaj działania	Metody i formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Adresaci	Termin realizacji	Uwagi
1	Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego wynikające z ramowych planów nauczania, które są prowadzone przez doradcę zawodowego gdzie doradca zawodowy prowadzący te zajęcia opracowuje rozkład zajęć dla oddziałów klas BSI na zajęcia dydaktyczne w wyznaczonej liczbie godzin wynikającej z ramowych planów nauczania zgodnie z przewidzianymi treściami programowymi	Zajęcia grupowe	Nauczyciel doradztwa zawodowego	I i III BSI	BSI I-II rok szkolny 2024/2025	Podstawa programowa
	Zróżnicowanie informacji o możliwościach uczenia się po branżowej szkole, czyli skąd czerpać wiedzę					

Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno – zawodowych

Lp	Tematyka / Rodzaj działania	Metody i formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Adresaci	Termin realizacji	Uwagi
1	Zdobywanie wiedzy o predyspozycjach i możliwościach uczniów poprzez indywidualne spotkania z nimi. Pomoc uczniom w planowaniu przyszłości	Indywidualne rozmowy doradcze z uczniami nt. zainteresowań, uzdolnień, mocnych i słabych stron, planów edukacyjno-zawodowych.	Koordynator WSDZ, pedagog szkolny, psycholog, wychowawcy klas	Uczniowie BSI	Cały rok szkolny	
2	Strategia Umiejętności 2030	Spotkania z pracodawcami, wizyty w	Wszyscy nauczyciele BSI,	Uczniowie i nauczyciele	Cały rok szkolny 2023/2024	

		zakładach pracy, szkolenia (utrzymywanie dobrych stosunków z pracodawcami)	doradca zawodowy	przedmiotów zawodowych		
3	Jak przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej i co robić żeby wypaść dobrze.	Zajęcia grupowe	Wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog, psycholog	II-III BSI	I i II półrocze roku szkolnego 2023/2024	
4	Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego wynikające z ramowych planów nauczania, które są prowadzone przez doradcę zawodowego gdzie doradca zawodowy prowadzący te zajęcia opracowuje rozkład zajęć dla oddziałów klas BSI na zajęcia dydaktyczne w wyznaczonej liczbie godzin wynikającej z ramowych planów nauczania zgodnie z przewidzianymi treściami Kariera – co to takiego?	Zajęcia grupowe	Nauczyciel doradztwa zawodowego	II-III BSI	I-II BSI rok szkolny 2024/2025	Podstawa programowa
5	Mój indywidualny plan działania	Zajęcia grupowe	Nauczyciel doradztwa zawodowego	Uczniowie klas I i III BSI	I i II półrocze roku szkolnego 2023/2024	Podstawa programowa
6	Całozyciowe doradztwo kariery jako wsparcie w profesjonalnym rozwoju	Zajęcia grupowe	Nauczyciel doradztwa zawodowego	I i III BSI	I i II półrocze roku szkolnego 2023/2024	Podstawa programowa
7	Moje plany edukacyjno - zawodowe wywiad, ankieta, testy predyspozycji	Zajęcia grupowe	Pedagog, wychowawcy	III BSI	Luty-marzec 2024	

Inne działania związane z WSDZ

Lp	Tematyka / Rodzaj działania	Metody i formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Adresaci	Termin realizacji	Uwagi
1	Diagnozowanie potrzeb uczniów w zakresie	Analiza dokumentacji	Koordynator	Uczniowie	I półrocze roku	

	doradztwa zawodowego (kl. BSI): – zapotrzebowanie na informacje dotyczące kariery zawodowej, – zapotrzebowanie na pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej,	szkolnej. Wywiady z nauczycielami, rodzicami. Sondaż diagnostyczny skierowany do uczniów, rodziców, nauczycieli.	WSDZ, pedagog szkolny, psycholog wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów.	klas BSI	szkolnego 2023/2024	
2	Zdobywanie wiedzy o predyspozycjach i możliwościach uczniów poprzez konsultacje z wychowawcami i nauczycielami uczącymi	Konsultacje indywidualne nt. uzdolnień, mocnych, słabych stron, predyspozycji uczniów.	Koordinator WSDZ, pedagog szkolny, psycholog	Uczniowie klasy I-III BSI	Na bieżąco, wg potrzeb.	
3	Zdobywanie wiedzy o predyspozycjach i możliwościach uczniów poprzez rozmowy z rodzicami. Wspieranie rodziców jako doradców dziecka.	Konsultacje indywidualne nt. zainteresowań, uzdolnień, mocnych i słabych stron, planów edukacyjno-zawodowych dziecka.	Wychowawcy, nauczyciele	Uczniowie klasy I-III BSI	Na bieżąco, wg potrzeb.	
4	Kształcenie zawodowe	Organizacja praktycznej nauki zawodu u pracodawców w zawodach, w których kształci szkoła	Koordinator praktycznej nauki zawodu,	I-III BSI	Cały rok szkolny	

Opracował
Marcin Szeremeta
doradca zawodowy ZSS w Żorach

